

Stajerc znača vsaki
zadnji danec z dnevnim
pravom na telje.

Nastavlja velja za Av-
strijo:

Za celo leto : K 10.—
• pol leta : • 5.—
• četrt leta : • 250

Za Ogrsko in inozem-
stvo:

Za celo leto : K 11.—
• pol leta : • 550

Nastavnino je plačati
trenutki. Posamezne šte-
vile se prodajajo po
20 v.

Uredništvo in upravn-
stvo se nahaja v Ptaju,
glejatisko postopek št. 3

Stajerc

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zaston in
rokopise se ne vrada.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za 1/4 strani K 160.—
• 1/4 • • 80.—
• 1/4 • • 40.—
• 1/4 • • 20.—
• 1/4 • • 10.—
• 1/4 • • 5.—
• 1/4 • • 2.—

Privečkratnem oznanitju
se cena prizerno zniža.

Štev. 42.

V Ptaju, v nedeljo dne 20. oktobra 1918.

XIX. letnik.

MIR IN VOJNA.

Pot trpljenja k miru.

Pot trpljenja osrednjih velesil na Golgoto pričenja. Zadnja nota Wilsona tvorila je takosko prvo postajo tega križevega pata. Žaloigrat Evrope se ni na koncu in ne bližuje še se usoda osrednjih držav. Čeravno je Nemčija zadnja tri vprašanja Wilsona, v katerih zahteva izpraznenje zasedenih pokrajin, brezpogojno sprejela in čeravno daje nemška vlada predsedniku na prosti izposovati sestanek mešane komisije, ki bi imela nalogo, skleniti za izpraznenje potrebne dogovore, je skozi te koncesije mirovna želja osrednjih velesil jasno dokazana, ali Wilsonu že to ne zadostuje. Postavlja se na stališče upoštevanja objektov, v pokrajnah, kjer se danes Nemci urupajo, ne upoštevajo pri tem, da so take poskodbe povzeti od obeh vloženih kontrahentov. On zahteva vstavo podmorske vojne in to se ne pravi: druga, kadar Nemčijo se mora ne le samo svojega orodja oporati, ampak ona naj bude prisiljena priznati pred celim svetom „barbarstvo“, katerega je naši sovražniki obdolž. K matijeljnemu pridružiti se mora torej se moralno uničenje ... Tretji pogoj Wilsona stremini na nemškega cesarja, katerega se naj ne le samo prisili k odstopu, ampak napravi naj se ga slabotnega, to je, naj se mu odtegnejo vse pravice.

In to vse so se le predpogoji Wilsona in mogoče niti vse. Če se ti izpolnijo, potem je še le v položaju predložiti zavezniški premirje, na katero se bodo potem oni svoje predpogoje stavili. Bog ve, koliko žrtv Še bodo morali osrednji velesili do premirja izpolniti. Ne ve se, kaj Še bodo mogli vse doprinesti, da smete dalje romati po tem težko izkušenem križevecem pot ... Ustreglo je vendar že vsem željam sovražnikov, Jugoslaveni in vsi drugi narodi, ki so pred našimi sovražniki igrali ulogo zatiranih, so vendar dobili svojo samoupravo in to celo izven okvirja naših držav. Saj se je na drugi strani pripoznala Alzacio-Loren in Prusko-Poljsko kot pokrajine, ki ne pripadajo več pod državno zvezo Nemčije, saj si je osvojil Anglež že orientalski most v Indijo, po katerem ne bosta hodila več avstrijski in nemški državniki, ampak samo le turist in trgovec. Kaj se vendar od naših vse zahtevajo? Nismo jim dali najširših koncesij? Do premirja je pot trpljenja torej še dolga ...

Med tem, ko so se zadnji teden na Dunaju bavili z federalističnimi načrti in je v Budimpešti grof Karoly reševal integritet madžarske jednotne države Še z avtonomijo, pričele so se kar čez noč dvigati neod-

visne narodne države v Avstriji. Poljaki so se že konstituirali, Čehi so že proklamirali svojo čehoslovaska republiko, v Budimpešti se skrbijo roko v roki za integritet madžarske države in živilno delo za popolno samostojnost Ogrske. Nemci pripravljajo novo narodno konstituanto, bi bi naj proglašila ustavitev nove nemške Avstrije in nje priklopitev k nemški državi. Nikdo se ne drži več zakonitih podlag, obstoječe ustawe razpadajo in karok se čez noč in na razvalinah Avstrije si vstvarajo narodi svojo novo bodočnost ...

Odgovor Nemčije Wilsonu in Wilson Nemčiji. — Nobeno upanje na skorajšnjo premirje. — Novouravnava Avstrije. Cesar je zvezo narodnih držav. Izprememba Avstrije v Štiri zvezne države. — Ljuta bitka na zapadu.

Mirovno gibanje.

Odgovor Nemčije Wilsonu.

K-B. Berlin, 12. oktobra. Na predsednika Wilsona naslovljena nota z odgovorom nemške vlade se glasi:

„Odgovarjajoč na vprašanje predsednika Združenih držav Amerike izjavila nemška vlada.

Nemška vlada je sprejela stavke, ki jih je postavil predsednik Wilson v svojem nagovoru z dne 8. januarja in v svojem poznejšem nagovoru kot temelje trajnega pravnega miru. Namen razprav, ki bi se imelo začeti, bi torej bil samo, da se spoznamemo o posameznostih.

Vlada smatra, da se stavijo tudi vlade z Združenimi državami zvezanih sil na stališče izjav predsednika Wilsona.

Nemška vlada izjavila, da je po sporazumu z Avstro-Ogrsko pripravljena ugoditi zahtevi predsednika po opustitvi zasedenega ozemja, da omogoti premirje. Prepušča predsedniku, da povzroči sestanek mešane komisije, ki bi naj odredila, kar treba za opustitev ozemja.

Sedanja nemška vlada, ki nosi odgovornost za mirovni korak, je stvorjena po pogajanju in po sporazumu z veliko večino državnega zbora. Z vsakim svojim dejanjem govorji državni kancler — opt na voljo te večine — v imenu nemške vlade in nemškega ljudstva.

Berlin, 12. oktobra 1918.

Dr. Seff

državni tajnik v zunanjem uradu.

Odgovor Wilsonu je dobro prevdarjen.

V Berlinu vlada resnoba.

Berlin, 12. oktobra. Posveti o nemškem odgovoru na Wilsonova vprašanja so trajali od srede do danes. Vlada je z ozirom

na zgodovinsko važnost svoje izjave predložila odsek zveznega sveta za zunajne zadeve, ki se je sestal danes ob ednajstih predpoldne v državnem uradu za notranje zadeve. Tadi interfrakcionalni odsek večinske stranke se je bil sestal danes. Obema korporacijama so priobčili besedilo odgovora in kakor se čuje, sta ga obe odobrili.

Dunaj, 12. oktobra. Kakor javljajo na tukajšnjih merodajnih mestih, je bila nemška nota z odgovorom danes predana švicarskemu poslaniku v Berlinu, da jo odpravi na naslov Wilsona. Vsebina note hoče vse skozi ustrezati. Odgovor na tretje vprašanje predsednika Wilsona se giba v okviru poluradnih točenj, s katerimi so v Berlinu pojasnjavali Wilsonov komunikat. Z vrnitvijo na vprašanja, da govorji kancler le z ono silo, ki se je doslej vojskovala, se poziva nota na izjave predsednika državnega zobra dr. Fehrenbacha: Nemčija se izjavlja za pripravljeno, prijeti z razgovorom o opustitvi ozemja in pravi, da naj nastajajoča tehnična vprašanja reši skupna komisija.

Duh mačevanja ne sme škodovati razpravam.

London, 12. oktobra. Kakor javljajo „Central News“ iz New-Yorka, je govoril Lansing v četrtek v bogoslovnem seminarju v Auburnu. Lansing je izjavil, da so pogajanja za mir blizu in da ne smemo misljiti, da bo duh mačevanja skodoval razpravam. Mačevalno postopanje zavezniških bi oviralo iskreni duh pravdnosti, ki je bistven za temeljiti in trajeni mir. Ker je vojna dobljena, bi Amerika ne smela gojiti brezobjavnega sovraštva proti onim, ki so sinžili vojaški diktaturi v Evropi. Razločevati treba med gospodi in slugami.

Turčija se pogaja sama za mir.

Dunaj, 14. oktobra. Tako po imenovanju za velikega vezirja je Tewfik Paša posjal na centralne države noto, v kateri javlja, da je Turčija radi predora bolgarske fronte na koncu svoje oporne sile. Turčiji se je naznano, da nameravajo bolgarske čete v zvezi z četami entente korakati proti Konstantinopolju ter se ona radi tega smatra prisiljeno vstopiti sama z entento v mirovna pogajanja in prosi z ozirom na njen kritičen položaj za privoljenje od berlinskega v dunajskega kabimenta. Dunajski urad zunanjih zadev je odgovoril, Turčija naj počaka s svojo odločbo še do dohoda Wilsonove note. Ali medtem je že Turčija vstopila z entento v pogajanja. Vršijo se v Atenah.

Spominjajte se ob vseh prilikah ubogih sirot za domovino padlih vojnikov in darujte za zgradbo sirotišnice in vgojevališča v Ptaju. Vsak, tudi najmanjši dar je dobrodošel!

Dne 21. oktobra : Judenburg** ; St. Peter pod Sv. Gorami**, okr. Kozje ; Sevnica** ; Mala Nedelja**, okr. Ljutomer ; Gleichenberg**, okr. Feldbach ; Videm*, okr. Brežice ; Zeleni travnik*, okr. Ivica ; Fischbach*, okr. Birkfeld ; St. Georgen a. d. Steffing**, okr. Wildon ; Schöder**, okr. Murau.

Dne 22. oktobra : Feldbach* ; Schladming* ; Ormož (svinjski sejem).

Dne 23. oktobra : Maribor* ; Imeno (svinjski sejem), okr. Kozje ; Ptuj (svinjski sejem).

Dne 24. oktobra : Ernož**, okr. Lipnica ; Edling*, okr. Eisenerz ; Breg pri Ptuju (svinjski sejem).

Odgovor Wilsona na nemško mirovno noto.

K.-B. Washington, 14. oktobra. Reuter poroča :

Državni tajnik Lansing je danes pooldne sporočil začasnemu poslovodju Švice in zastopniku nemških interesov v Zedinjenih državah tole noto :

Državni departement, 14. oktobra 1918.

Gospod!

Odgovarjajoč na sporočilo nemške vlade z dne 12. oktobra 1918, katero ste mi danes izročili, mi je čast, naprositi Vas, da sporočite naslednji odgovor :

Sprejetje od predsednika Zedinjenih držav v njegovi poslanici kongresu dne 8. januarja 1918 in v poznejših izjavah podanih pogojev s strani sedanja nemške vlade in velike večine nemškega državnega zbora, upravičuje predsednika Zedinjenih držav, da poda odkritio in direktno izjavo o svojem sklepku glede sporočila nemške vlade z dne 5. in 12. oktobra 1918.

Jasno mora biti, da so izvršitev izpraznenja zasedenih pokrajin in pogoji za premirje zadete, ki jih je prepustiti premoji in svetu vojaških posvetovalcev Zedinjenih držav in zavezniških vlad. Predsednik se čuti primoranega izjaviti, da vlada Zedinjenih držav ne more sprejeti nobene ureditve, ki ne bi skrbela za popolnoma zadovoljivo zagotovitev in za jamstvo trajnega vojaškega nadklrijevanja armad Zedinjenih držav in njenih zaveznikov na fronti. Predsednik je prepičan, da smo smatrali za getovo, da bo to tudi sodba in odločitev zavezniških vlad. Predsednik smatra tudi za svojo dolžnost, da priponi, da niti vlada Zedinjenih držav niti on ne more z vso gotovostjo misliti, da bodo vlade, s katerimi so Zedinjene države asociirane kot bojujoče se države, pravilne v to, da vzamejo v pretres premirje, dokler nadljujejo nemške vojne sile protipostavne in nečloveške praktike, kakor to resnično delajo še sedaj.

Isti čas, ko stopa nemška vlada pred vlasti Zedinjenih držav z mirovnimi ponudami, potopljajo njih podmorski čolni na

morju ladje za potnike, in ne le ladje, marveč tudi čolne, v katerih se hočajo potniki teh ladij in njih posadke rešiti. Nemške armade nastopajo pri svojem prisiljenem umiku iz Flandrije in Francoske pot hudoognega razdjanja, ker se je vedno smatralo za direktno kršenje pravil in običajev civiliziranega vojskovjanja. Mesta in vasi, če jih niso razdiali, so oropana vsega, kar je bilo v njih, pogosto tudi prebivalstva.

Ni pričakovati, da bodo narodi, ki so proti Nemcem zvezani, pritrtili premirje tako dolgo, dokler se nadaljuje nečloveško plenjenje in pustošenje, katero gledajo po vsej pravici s strahom in ogroženjem v srcu.

Da se ognemo vsaki možnosti kakega nesporazuma, je tudi potrebno, da opozori predsednik Zedinjenih držav z velikim povarkom vlasti Nemičije tudi na besedilo in jasni namen enega izmed mirovnih pogojev, ki jih je nemška vlada sprejela. Ta pogoj vsebuje poslanica predsednika z dne 4. julija t. l. v Mount Vernonu. Ta pogoj se glasi :

„Ubičenje onih samodržnih sil povsod, ki imajo v rokah možnost, da same tajne in lastne volje motijo mir; in če teh ali sedaj ni mogobe uničiti, vaj njih poniranje do resnične onemogosti.“

In sila, ki je dosedaj določala usodo nemškega naroda, je ravno ena izmed onih, ki jih je imel predsednik pri tem govoru pred očmi. Nemški vlasti je dano na prost, da to izpremeni.

Zgoraj omenjene besede predsednika Wilsona tvorijo seveda pogoj, ki se mora izpolniti še pred mirom, če naj pride mir z nastopom nemškega naroda.

Predsednik se čuti primoranega, izjaviti, da bo vse izvedbo miru po njegovem mnenju odvisna o odločnosti in ob obveznega značaja garancij, ki se bodo dale v tem temeljnem vprašanju. Neizogibno potrebno je, da vejo proti Nemciji zvezane vlade brezvonomno, s kom se vrne pogajanja.

Predsednik te odposilj posebno noto c. in kr. vlasti Avstro-Ogrske.

Sprejmite, gospod, ponovno zagotovilo mojega spoštovanja. Robert Lansing.

Nova uravnava Avstrije. Cesar za zvezo narodnih držav.

K.-B. Dunaj, 16. oktobra. Na vabilo ministarskega predsednika barona v. Habsbeka sedli so se danes popoldan v predsedstvu ministarskega sveta voditelji parlamentarskih strank, da zasiščijo od ministarskega predsednika pojassila v nameri krone, zadevajoči uravnave Avstrije.

Ministerski predsednik je parlamentarcom poročal, da se izda v krajukem preklicacija, v katerej se določijo priprave za ustanovo narodnih držav in narodnih vlad. V proklamaciji izrazila se bode narodom najprej zahvala cesarja za zvestobo na prav državi in dinastijski izjava, naj se snideo narodi radi ustanove narodne skupščino, katera bi imela naloge, izvoliti si naredne vlade. V načrtu je pretverba Avstrije v zvezo narodnih držav. Ustanoviti se namenja štiri take države in sicer ene nemško-astralske, ene čehoslovaške, ene jugoslovanske in ene rutenke. Skupno zastopa in branite države na zunaj državni poglavar. Vzhodno mejo rutenke države naj bi tvorila Drava. Češka država ne bude obsegala nemško-čeških pokrajin. Tret postane po določitvi ukaza svobodno mesto. Ta manifest je sestavil ministerki svet, ki je bil zbran danes do 5. urij zjutraj.

Kot voditelj stranke je došel kot prvi Rutenec Petrušewycz, potem so bili poklicani k ministarskemu predsedniku Čehi in Jugoslovani, za temi pa ob 7. uri Nemci in nato kristjanosocialci. Češki odposlanci pa vendar niso prišli in se odposlali na ministarskega predsednika pismo slednjega besedila : „Vaša ekselencija Bila nam je čast, biti ed Vaša ekselencija za danes zvečer povabljeni. Kakor smo zvedeli, imelo se nam je dati poročilo o pretvorbi Avstrije v zvezne države. Iz Vaše ekselencij znanih vzrokov ne moremo glositi za reditev takšnega čeho-slovaškega vprašanja in prosimo, Vaša ekselencia naj nam blagevoli to edestnost opraviti.“ Podpisani : Stanek, Klopac, Habermann, Tusar.

Skozi tako zadržanje čeških poslanec je razglasitev manifesta negotova.

Zadnji telegrami.

Avstrijske uradne poročile od sreda.

K.-B. Dunaj, 16. oktobra. Uradno se danes razglasa :

Italijansko bojišče. Na Sasso Rosso preprečile so naše čete italijanski sunek.

V Srbiji in Albaniji izvršujejo se naša premikanja in naredbe neovirano od nasprotnika Šef generalštaba.

Nemške uradne poročile od sreda.

K.-B. Berlin, 16. oktobra. Iz velikega glavnega stana se poroča :

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji nadaljeval je sovražnik s svojimi napadi. Njegov glavni sunek napril se je proti Torhoutu in proti železnici Isegem-Kortrijk. Tudi proti ostali bojni fronti vodil je sovražnik večkrat skozi oklepne vozove podpirane ljute napade. Na nekaterih mestih so naše čete svoje čete obdržale, na drugih mestih so se med bojem izognale in so zavrnile sovražnika na zadajnih opornih točkah, večkrat skozi protinapade. Na severnem napadnem krilu ostal je Torhout v naši roki. Poskusi sovražnika, med Werken in Torhout v severni smeri prodirati, so bili v prvi črti skozi čete 38. domobranske divizije preprečeni. Južno Torhonta držali smo čete Lichervelde-Isegem. Južno od Isegem poročilo se je nasprotniku prekorati železnico Isegem-Kortrijk. Vzhodno železnice smo ga vstavili. Zapadno in južno-zapadno Lille smo naše čete od sovražnika nekaj odstavili.

Armadna skupina nemškega prestonaslednika. Med Bohain in Oiso napadel je sovražnik iznova po močni artillerijski pripravi. Severno od Bohain-Aisonville zadržali smo ga z našim ognjem. Aisonville smo po ljutem boju proti obojestransko kraju in proti kraju samemu z močnimi silami nasakujocenim sovražnikom držali. Tedi severno Oise prodrijoč sovražni napad izjavil se je pred našimi črtami. Že skozič tednov neprehnom v boju stoeča 6. bavarska infanterijska divizija se je zopet posebno odlikovala. Boji pred našimi novimi črtami severno in severovzhodno od Laona in zapadno Aisne, v katerih smo zadali nasprotniku večkrat težke izgube. Sovražnik stoji tukaj južno Serre v črti Liesse-Sissonne-Le Thour-St. Germainmont.

Na fronti ob Aisni poizvedovalni boji. Med Olisy in Grandpré na Monrow poleg Aisne naprej potisnjeni majhen poziciski lok je bil izpraznen. Tam boreča se čete je dala sovražniku povod do večkratnih, za njega izgubonosnih napadov in je dosegla z mimo-gredom držanjem loka svoj nameravani namen.

Armadna skupina v. Gallwitz. Med Argonami in Maaso izjavili so ponovni napadi Amerikanec v našem ognju in v naših protisunkih. Sovražnik zadržal je tudi včeraj kljub premoci na artilleriji in kljub podpore tankov le malo ozemlja. Severno od Jurina, v gozdu od Bautherville in severo-vzhodno od Cunela zaključili so se boji v mraku. Na vzhodnem bregu Maase razpršili so se med Maaso in severo-zapadno od Beaumonta napredni napadiv gozdnem ozemljem v celo ljute napade, ki so končali nam v prid. Amerikanec imel je tudi včeraj zopet izredno težke izgube.

Prvi generalkvartirnajster Ludendorff.

Novo oblesje lovških pušč, takor lovška municija
se dobri proti živilenskim sredstvam v Mariboru.
Rudolf-Puffgasse št. 22, duri št. 6. 522

"Piff-Paff"
Smrt za podgane

Edino govorilo strelstvo proti podganom in misimo, skozi "Piff-Paff" se jih uniči popolnoma. Ena doba stane K 2—Po početi pekljanje najmanje 3 skatke 424

"Mot" je senčna pomembna ameriška moljedina. I zavitek stane K 150.

"Ente" je najnajčnejši uoblažni dobletek in stane 60 cm.

"Sv. Valentina svinski rešilci pradek", lekarnski izdelek, ki popolnoma posreduje prebavljanje srečne pice in je za rezo neogumno potreben.

I zavitek stane K 150.

"Herbo", mrežni prasek za muhe. I zavot stane 60 cm.

JOSEF BERDAJS,

Ljubljana 7, Celovška cesta 85

Fotografije (Portrait)
kot znarke 533

(marke liki znankam na pismih), in **dopisnice** s sliko izdeluje po vsaki poslanosti fotografiji po ceni Otto Neumann, Prag, Karolinental, Königstr. 52 II. St. Ceniki se pošiljejo na zahtevo brezplačno in franko.

Inzerati

"Štajercu"

imajo vsled velike razširjenosti **najboljši uspeh**.

Sprejemajo se:

• **Priprava pri upravi lista:**

• **Celjski prij. Fritz Bach:**

• **Mariembourg pri g. Rud. Galser.**

Štajerc posreduje nakupe in prodaje posestev, hiš, blaga, posreduje službe vsake vrste itd. Inzerati v Štajercu se sprejemajo v slovenskem, nemškem ali obeh jezikih.

Loterijske številke.

Gradec, 9. oktobra 1918: 29, 4, 85, 44, 2.
Dunaj, 5. oktobra 1918: 43, 48, 89, 44, 65.
Trst, 16. oktobra 1918: 82, 41, 57, 50, 27.
Linc, 12. oktobra 1918: 4, 65, 70, 76, 33.

Prodaja ukrajinskih delavskih konjev

V soboto dne 19. oktobra ob 9. uri predpoldan se bode v **Gradcu** na Sportplatzu, Körösistrasse (ob progi cestne železnice 4 proti Andritzu, postaja Langegasse) prodalo 100 ukrajinskih delavskih konj po dva skupaj ali posamezno. Povprečna cena znaša 5500 kron za vsakega konja. Konji so povprečno 15 pesti visoki in 8 let stari. Kot kupci se vzamejo v ozir posestniki njiv in gozdov in drugi vozniki, ki se ne pečajo z pasmo konj in ki se izkažejo skozi ces. kr. okraju glavarstvo, da jih rabijo za lastno rabo in da zamorejo držati konje skozi 60 dni odstranjene od drugih konjev (tudi v krvjem blevu). Pred pretekom pol leta se smo daljeprodaja izvršili le z dovoljenjem ces. kr. okrajnega glavarstva. Ako se pojavi pri katerem konju smrkavica, se denar vrne.

Če bi bilo dne 19. oktobra vreme zelo neugodno, ne vrši se prodaja na Sportplatzu, ampak na dvorišču klalnice, Lagergasse.

Štajerska podružnica društva avstrijske vnoževalnice živine in prometa z mesom, GRADEC, Girardigasse 2.

**Občinska Šparkasa
v Ormožu**

sprejema vsak dan vloge in jih obrestuje z $4\frac{1}{4}\%$. Nedvignjene obresti se vpišejo vsako leto dne 30. junija in 31. decembra k glavnici in plačuje ona vse rentne davščine iz svojega, brez da bi si jih pustila od vložilcev povrniti. Za varstvo vlog jamči poleg izdatnega rezervnega sklada občina mesta Ormož z vsem svojim premoženjem.

403

Ravnateljstvo.

Ad St. 26823
IL 3200/18

RAZGLAS

zadevajoč prejema trt iz zvezanih državnih in deželnih trtnic za pomlad 1919.

Od dežele Štajerske odda se v spomladi 1919 sledče množine amerikanskih trt pod sledečimi pogoji za plačilo (brezplačno se ne odda ničesar) in sicer:

1. 140.000 kosov cepljenih trt vrste Wälschrieslinga, belega burgundea, silvanca, moslerja, traminea, drobnega rizlinga (Kleinriesling), muškateljca, muškat-silvanca, gutadelja in Wildbacherja na Riparia Portalis, Riparia Solonis št. 1616, Rupestris Montikola, Rupestris Goethe št. 9.

2. 100.000 kosov korenčnjakov od prej imenovanih podstavnih trnih sort.

3. 1.000.000 kosov ključic od prej omenjenih predstavnih trt.

Cene trt za 1000 kosov so sledeče:

I. Cepljenke za premožne posestnike 2000 kron, za vse ostale 1000 kron. (Zadnji so primorani trte na svoji lastni zemlji nasaditi. Naprej-prodaja je strogo prepovedana! V slučaju prestopka plačati je še nadaljnih 1000 kron za 1000 kosov).

II. Koreničnjaki za premožne 40 kron, za vse druge 30 kron.

III. Ključice 25 kron.

Naročila na te trte naj se pošljajo naravnost na deželni odbor in to najpozneje do **15. novembra t. l.**

Trte se bodo oddajale le štajerskim posestnikom in morajo brez izjeme vse stranke doprinesti uradno potrdilo, da so posestniki vinogradov v deželi. Trgovci z trtami so od prejema zgorajnjega materijala izključeni.

Cene se razumejo po sortah in je dotični znesek pri sprejemu trt za plačati, oziroma se taisti, če se pošljejo trte po železnici, z embalažo in voznilo vred, katera se zaračuni po cenah lastnih stroškov, vzame po povzetju.

Pri vsakem naročilu je natančno navesti: 1. Ime, stanovanje in značaj naročnika; 2. Davčna občina, v kateri vinograd leži; 3. zaželjena sorta trt; 4. zadnja poštna postaja.

Pri naročilih od več kokor 500 kosov cepljenk, 5000 kosov korenčnjakov in 5000 kosov ključic od ene stranke, si pridržujemo, naročeno množino splošnemu stanju prijav ugodno znižati.

Če je v slučaju zaželjena trtna sorta že oddana, nadomesti se ista z drugo. Zato se priporoča, da te pri naročilih navede že tudi nadomestna sorta.

Vsek naročnik dobi do najpozneje 15. januarja 1919 obvestilo, v katerem nasadu, koliko trt in katere trtna sorte so se za njega rezervirale in **je dotičnik primoran**, naročene trte tudi prevzeti. Le za slučaj, če se mu je nakazalo nadomestne sorte, mu je prosto, to naročilo preklicati. To se mora zgoditi sicer takoj po prejemu obvestila, drugače se morajo trte sprejeti.

Trte naj se, če mogoče od naročnikov samih prevzamejo, ali če se je zahtevala pošiljatev po železnici, **naj se iste takoj po prejemu pregledajo.**

Slučajne pritožbe naj se takoj po prejemu trt vodstvu vinorejske šole **pismeno** vložijo. Na poznejše reklamacije se ne ozira.

Gradec, v oktobru 1918.

Od Štajerskega deželnega odbora: Edmund grof Attems.

